

Per Gunnar Petersson – Omnia tempus habent

Per Gunnar Petersson, född 1954, är verksam som tonsättare och kyrkomusiker i Älmhults församling, Småland.

Detta körverk komponerade han 2003 efter beställning av Sveriges Radio till finalomgången av Eric Ericson Award, en internationell tävling för kördirigenter i Stockholm, oktober 2003. Texten är latin och hämtad från Predikaren 3:1 och från studentsången "Gaudeamus igitur". Kompositionen har tredelad form.

- * *Omnia tempus habent* – Allt har sin tid
- * *Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus!* –
Låt oss alltså glädja oss medan vi är unga!
- * *Post jucundam juventutem*, – Efter ungdoms ljuva fröjder,
- * *post molestam senectutem* – efter ålderdomens plågor
- * *nos habebit humus.* – skall oss jorden gömma.

Inledningen är ett dunkelt pianissimocluster med ettstrukna e som central ton. Sopran- och altstämmorna rör sig i spegelbild mot varandra. Efter denna fras följer ett rörligt parti med anvisningen *con moto*.

Karaktäristiskt för detta avsnitt är nedåtgående heltonskalor och inledande triol som musikalisk idé.

I takterna 11-12 når frasen sin tonala höjdpunkt på trestrukna c i sopranstämman. Detta avsnitt slutar med ett omfångsrikt G-durackord. I takt 17 är manskörackorden viktiga och de motsvaras i takt 18 av damstämmorna.

Från och med takt 21 sidan 5 kommer ett nytt parti med beteckningen *Vivace spiritoso e lieto/livligt*, humoristiskt och glättigt. "*Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus! – Låt oss glädja oss medan vi är unga!*" Utförandet är snabbt tempo, rytmisk pregnans, dansant karaktär, en spirituellt stämning.

Heltonskalor kontrasterar mot treklanger och dynamiken bör vara crescendo mot lägre stämmor för att uppnå klangbalans och säkra effekten av heltonclustret sida 8, översta systemet. Samtidigt innebär successivt flera stämmor ett utskrivet crescendo.

Avsnittet som börjar sida 10, takt 50 och slutar sida 12 bör sjungas *sempre crescendo*. Sida 11 med damernas insatser kommer för varje gång med kortare uppehåll och sjungs snabbare och starkare. Sektionen slutar i ett 11-stämmigt B-durackord och första sopran på trestrukna d! Takterna 60-64, sida 12-13 är en återspeglning av inledningen "*Omnia tempus habent*".

Sida 13, "*Post jucundam juventutem – Efter ungdoms ljuva fröjder*". I de tre sista takterna vandrar altstämmorna ner till ett lågt 5-stämmigt ackord uppbyggt av heltonsintervall. Därigenom bildas en mörk klangfärg, en dov ton, symboliserande texten "*skall jorden oss gömma*".

I takt 79, sida 14 startar en virtuos del i snabbt tempo med anvisningen "*Piú mosso e angoscioso*". *Angoscioso* betyder "ångestfull, orolig, ängslig" och kan tolkas som ett fåfängt försök att återuppliva

ungdomens vitalitet. Ovanför det fugerade avsnittet bygger damstämmorna upp en klangeffekt med heltonskalor som bildar cluster och alltså betyder ängslan, oro.

Efter en unison kulmen på sida 17 återvänder tranquilloavsnittet med glissandi, som ett tecken på den smärta människan känner inför det oundvikliga slutet. Styckets sista takter är ett stort lugn, allt långsammare och svagare och försvinnande ut i tystnaden. Med djupa stämmor och tunga ackord målas människans sista, trötta steg fram till gravens mörker.

Källa: Samtal med tonsättaren